

**The Saigon International
University**

Khóa luận
tốt nghiệp

Thành phố Hồ Chí Minh – 2024

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

Chuyên ngành

Kinh tế đối ngoại

Đề tài

**PHÂN TÍCH TÌNH HÌNH GIAO NHẬN HÀNG HÓA NHẬP
KHẨU BẰNG ĐƯỜNG BIỂN TẠI CÔNG TY CỔ PHẦN XUẤT
NHẬP KHẨU VÀ HỢP TÁC ĐẦU TƯ GIAO THÔNG VẬN TẢI**

Giảng viên hướng dẫn:

Th.S Mai Văn Thành

Sinh viên:

**Trần Thị Thanh Phương MSSV:
64012002110**

Lewis Campus

Email: admission@siu.edu.vn
Website: www.siu.edu.vn

LỜI CAM ĐOAN

Em xin cam đoan rằng, khóa luận tốt nghiệp được mình em thực hiện và dựa trên quá trình em đã trải qua tại công ty Cổ phần Xuất nhập khẩu và Hợp tác đầu tư Giao thông vận tải và dưới sự góp ý của giáo viên hướng dẫn Th.S Mai Văn Thành. Các hình ảnh và số liệu trong đề tài: **“Phân tích tình hình giao nhận hàng hóa nhập khẩu bằng đường biển tại công ty Cổ phần Xuất nhập khẩu và Hợp tác đầu tư Giao thông vận tải”** hoàn toàn là trung thực và chính xác. Các tài liệu sử dụng phục vụ cho việc phân tích và dẫn dắt đề tài đảm bảo được đích thân công ty cho phép sử dụng và ghi chú trong mục tài liệu tham khảo hoặc chú thích ngay bên dưới các bảng biểu. Ngoài ra, đối với các tài liệu diễn giải để làm rõ thêm các luận điểm đã phân tích và trích dẫn trong phần phụ lục cũng được chú thích nguồn gốc dữ liệu rõ ràng.

Em xin cam kết và hoàn toàn chịu trách nhiệm trước nhà trường, giảng viên hướng dẫn, khoa về sự cam đoan này.

Sinh viên

(Kí rõ Họ & Tên)

ii
LỜI CẢM ƠN

Em xin gửi lời biết ơn chân thành đến Ban giám hiệu và các thầy cô Trường Đại Học Quốc Tế Sài Gòn đã tận tình truyền đạt cho em những kiến thức cơ bản về Kinh Doanh Xuất Nhập Khẩu.

Đồng thời em cũng xin trân trọng gửi lời cảm ơn đến thầy Th.S Mai Văn Thành là người đã trực tiếp hướng dẫn, chỉ bảo và giải quyết những vướng mắc giúp em hoàn thành khóa luận này.

Qua đây em cũng chân thành cảm ơn Ban lãnh đạo, các Anh/Chị của công ty Cổ phần Xuất nhập khẩu và Hợp tác đầu tư giao thông vận tải đã nhiệt tình giúp đỡ em trong quá trình thực tập.

Sự giúp đỡ tận tình của Quý thầy cô ở trường cùng Ban giám đốc, các Anh/Chị trong công ty không những giúp em hiểu sâu rộng về kiến thức chuyên môn trong công việc mà còn là niềm động viên to lớn, thúc đẩy em luôn phấn đấu nhiều hơn nữa để vững vàng tự tin hơn trong công việc, chuyên môn của mình trước khi rời ghế nhà trường.

Thời gian thực tập tại công ty đã giúp cho em học tập được nhiều kinh nghiệm thực tế quý báu từ hoạt động của công ty. Với sự tin tưởng cùng những chỉ dẫn nhiệt tình của các Anh/Chị cũng như Ban lãnh đạo công ty.

Thời gian thực tập ba tháng là chưa đủ nhiều để em học hỏi được hoàn toàn công việc. Tuy nhiên, với vốn lý thuyết đã học cùng với thực tiễn mà em thu được hiện nay sẽ giúp em phần nào đó thêm mạnh dạn và vững tin hơn cho công việc mà mình lựa chọn trong tương lai.

Lời cuối em xin chúc Quý thầy cô, các Anh/Chị luôn luôn mạnh khỏe, vui vẻ, hạnh phúc và thành đạt trong công việc và cuộc sống. Kính chúc Công ty Cổ phần Xuất nhập khẩu và Hợp tác giao thông vận tải – TRACIMEXCO ngày càng phát triển lớn mạnh và bền vững. Em xin chân thành cảm ơn!

NHẬN XÉT CỦA GIÁNG VIÊN HƯỚNG DẪN

.....
...
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 15 tháng 7 năm 2024

Giảng viên hướng dẫn

Th.S Mai Văn Thành

iv
MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
NHẬN XÉT CỦA GIẢNG VIÊN HƯỚNG DẪN	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC HÌNH ẢNH	vii
DANH MỤC HÌNH BẢNG	viii
MỞ ĐẦU	1
CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÝ THUYẾT VỀ PHÂN TÍCH TÌNH HÌNH GIAO NHẬN HÀNG HÓA NHẬP KHẨU BẰNG ĐƯỜNG BIỂN	4
1.1. Cơ sở lý luận về dịch vụ giao nhận hàng hóa	4
1.1.1. Khái niệm về giao nhận	4
1.1.2. Đặc điểm của giao nhận hàng hóa	6
1.1.3. Phân loại hình thức giao nhận	7
1.1.4. Vai trò của giao nhận	8
1.2. Dịch vụ giao nhận hàng hóa bằng đường biển	10
1.2.1. Đặc điểm của dịch vụ giao nhận hàng hóa bằng đường biển	10
1.2.2. Phân loại giao nhận hàng hóa bằng đường biển.....	11
1.2.3. Vai trò của dịch vụ giao nhận hàng hóa bằng đường biển	11
1.3. Hệ thống các tiêu chí đánh giá tình hình giao nhận hàng nhập khẩu	13
1.3.1. Các tiêu chí đánh giá kết quả hoạt động giao nhận.....	13
1.3.2. Các tiêu chí đánh giá hiệu quả hoạt động giao nhận.....	16
1.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến tình hình giao nhận hàng nhập khẩu	18
1.4.1. Nhóm các nhân tố môi trường vĩ mô.....	19
1.4.2. Nhóm các nhân tố môi trường vi mô.....	23
1.4.3. Nhóm các nhân tố bên trong doanh nghiệp.....	25
TÓM TẮT CHƯƠNG 1	28
CHƯƠNG 2: PHÂN TÍCH TÌNH HÌNH GIAO NHẬN HÀNG HÓA NHẬP KHẨU BẰNG ĐƯỜNG BIỂN TẠI CÔNG TY CỔ PHẦN XUẤT NHẬP KHẨU VÀ HỢP TÁC ĐẦU TƯ GIAO THÔNG VẬN TẢI (TRACIMEXCO)	29
2.1. Giới thiệu về doanh nghiệp	29

2.1.1. Lịch sử hình thành và phát triển	30
2.1.2. Bộ máy tổ chức, nhiệm vụ, chức năng của các phòng ban	31
2.1.3. Tình hình kinh doanh và kết quả kinh doanh 2021 – 2023 của công ty TRACIMEXCO.....	35
2.1.4. Định hướng phát triển của công ty trong quá trình hội nhập quốc tế.....	38
2.2. Phân tích thực trạng tình hình giao nhận hàng hóa nhập khẩu bằng đường biển tại doanh nghiệp	40
2.2.1. Phân tích chung về thực trạng giao nhận hàng hóa nhập khẩu tại công ty giai đoạn 2021-2023	40
2.2.2. Phân tích thực trạng giao nhận hàng hóa nhập khẩu theo cơ cấu thị trường tại công ty TRACIMEXCO.....	42
2.2.3. Phân tích thực trạng giao nhận hàng hóa nhập khẩu theo cơ cấu mặt hàng tại công ty TRACIMEXCO.....	45
2.2.4. Đánh giá chung về thực trạng tình hình giao nhận hàng hóa nhập khẩu bằng đường biển của công ty TRACIMEXCO	48
TÓM TẮT CHƯƠNG 2	50
CHƯƠNG 3: GIẢI PHÁP ĐẨY MẠNH HOẠT ĐỘNG GIAO NHẬN HÀNG HÓA NHẬP KHẨU BẰNG ĐƯỜNG BIỂN TẠI CÔNG TY TRACIMEXCO GIAI ĐOẠN 2024-2026	51
3.1. Định hướng và mục tiêu giao nhận hàng hóa nhập khẩu công ty TRACIMEXCO đến năm 2026.....	51
3.2. Giải pháp đẩy mạnh hoạt động giao nhận hàng hóa nhập khẩu bằng đường biển tại công ty TRACIMEXCO	52
3.3. Một số kiến nghị đối với cơ quan Nhà nước và cơ quan Hải quan.....	62
KẾT LUẬN	64
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	67

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nghĩa của từ
TRACIMEXCO	Công ty Cổ phần Xuất nhập khẩu và Hợp tác đầu tư Giao thông vận tải
ROS (Return On Sale)	Suất sinh lời trên doanh thu
ROA (Return On Assets)	Suất sinh lời trên tài sản
ROC	Suất sinh lời trên vốn chủ sở hữu
GDP (Gross Domestic Product)	Tổng sản phẩm quốc nội
GNP (Gross National Product)	Tổng sản lượng quốc gia
R&D (Research & Development)	Nghiên cứu và phát triển
GTVT	Giao thông vận tải
BGTVT	Bộ Giao thông vận tải
QLDN	Quản lí doanh nghiệp
BH	Bán hàng
EBT (Earning Before Tax)	Lợi nhuận trước thuế
WB (World Bank)	Ngân hàng thế giới
WMS (Warehouse Management System)	Hệ thống quản lí kho hàng
Lộ trình ROS (Route Optimization Software)	Phần mềm tối ưu hóa lộ trình trong Logistic
HS (Harmonized Commodity Description and Coding System)	Hệ thống mô tả hàng hóa và mã hàng hóa
IFRS (International Financial Reporting Standards)	Chuẩn mực báo cáo tài chính quốc tế
IAS (International Accounting Standards)	Chuẩn mực kế toán quốc tế

DANH MỤC HÌNH ẢNH

Hình 2.1: Logo công ty	28
Hình 2.2: Sơ đồ bộ máy tổ chức công ty Cổ phần Xuất nhập khẩu và Hợp tác giao thông vận tải	31

DANH MỤC HÌNH BẢNG

Bảng 2.1: Bảng báo cáo kết quả hoạt động kinh doanh tại công ty Cổ phần Xuất nhập khẩu và Hợp tác giao thông vận tải giai đoạn 2021-2023	34
Bảng 2.2: Bảng kết quả kinh doanh giao nhận hàng hóa nhập khẩu bằng đường biển của công ty Cổ phần Xuất nhập khẩu và Hợp tác giao thông vận tải giai đoạn 2021-2023	39
Bảng 2.3: Kết quả hoạt động kinh doanh giao nhận hàng hóa nhập khẩu theo cơ cấu thị trường tại công ty Cổ phần Xuất nhập khẩu và Hợp tác giao thông vận tải giai đoạn 2021-2023	41
Bảng 2.4: Kết quả hoạt động kinh doanh giao nhận hàng hóa nhập khẩu theo cơ cấu mặt hàng tại công ty Cổ phần Xuất nhập khẩu và Hợp tác giao thông vận tải giai đoạn 2021-2023	44
Bảng 2.5: Doanh thu và EBT bình quân giai đoạn 2021-2023	46

MỞ ĐẦU

1. Lí do chọn đề tài

Những năm gần đây, tốc độ hội nhập quốc tế trong ngành logistics của Việt Nam được nhận định là khá nhanh và sâu rộng. Điều này được thể hiện qua Báo cáo của Ngân hàng thế giới công bố năm 2023, Việt Nam đứng vị trí thứ 43 trong bảng xếp hạng chỉ số hiệu quả logistics (LPI – Logistics Performance Index). Bên cạnh đó, theo Agility, thị trường logistics Việt Nam có tên trong danh sách 10 thị trường mới nổi toàn thế giới và thuộc top 5 trong khu vực Đông Nam Á năm 2023. Tốc độ tăng trưởng logistics của Việt Nam bình quân hàng năm từ 14 – 16%. Điều này cho thấy trong nền kinh tế Việt Nam, ngành logistics đứng ở một vị trí chính yếu, có nhiều tiềm năng phát triển. Tuy nhiên, năm 2023 bối cảnh kinh tế dần rơi vào suy thoái với các dấu hiệu như sự gia tăng của tỷ lệ thất nghiệp, ta có thể dễ dàng đọc được các tiêu đề báo liên quan đến sự sa thải hàng loạt của các nhà máy xí nghiệp hay thậm chí là các tập đoàn công nghệ lớn trên thế giới, nguồn thu của người dân được thống kê là giảm đáng kể cùng với tình trạng lạm phát đã khiến cho hoạt động xuất nhập khẩu của Việt Nam phần nào bị ảnh hưởng.

Trước bối cảnh đó, việc các doanh nghiệp thực hiện thương mại quốc tế để tận dụng tối đa những lợi thế cạnh tranh của mỗi quốc gia trên thế giới cho việc nâng cao hiệu quả kinh doanh là vô cùng phổ biến. Để hoạt động thương mại quốc tế diễn ra tốt đẹp thì ngoài việc chú trọng đến chất lượng hàng hóa, các điều khoản trong hợp đồng, hình thức thanh toán thì quá trình vận chuyển hàng hóa xuyên quốc gia đặc biệt là vận tải bằng đường biển cũng là mối quan tâm hàng đầu đối với các doanh nghiệp trên thế giới nói chung và Việt Nam nói riêng – một quốc gia có đường bờ biển dài 3260 km. Chính vì vậy, nhu cầu về giao nhận nhập khẩu bằng đường biển ngày càng tăng cao và phát triển mạnh mẽ. Do đó, em muốn tìm hiểu sâu hơn về lĩnh vực này cũng như cách thức vận hành của các công ty giao nhận hàng hóa; từ đó giúp đánh giá hiệu quả hoạt động logistics, góp phần cung cấp thông tin hữu ích cho các doanh nghiệp logistics, nhà nhập khẩu, cơ quan quản lý Nhà nước trong

việc hoạch định chiến lược và giải pháp phát triển giúp thúc đẩy thương mại quốc tế và phát triển kinh tế.

Từ mong muốn trên, em đã xin thực tập tại công ty Cổ phần Xuất nhập khẩu và Hợp tác đầu tư Giao thông vận tải (TRACIMEXCO) đã có gần 30 năm kinh nghiệm trong việc hỗ trợ các doanh nghiệp với đa dạng mặt hàng trong việc vận chuyển hàng hóa giữa các quốc gia và quyết định lựa chọn đề tài “**Phân tích tình hình giao nhận hàng hóa nhập khẩu bằng đường biển tại công ty Cổ phần Xuất nhập khẩu và Hợp tác đầu tư Giao thông vận tải**”.

2. Mục tiêu nghiên cứu

Một là, phân tích và đánh giá tình hình giao nhận hàng hóa nhập khẩu bằng đường biển của công ty Cổ phần Xuất nhập khẩu và Hợp tác đầu tư Giao thông vận tải từ đó xác định được hiệu quả kinh doanh cùng với những tồn tại, hạn chế và nguyên nhân gây ảnh hưởng đến doanh nghiệp.

Hai là, dự báo nhân tố ảnh hưởng đến tình hình giao nhận hàng hóa nhập khẩu bằng đường biển tại công ty, từ đó xác định những cơ hội – thách thức, điểm mạnh – điểm yếu, thuận lợi – khó khăn của doanh nghiệp trong tương lai.

Ba là, đề xuất giải pháp, kiến nghị nhằm cải thiện tình hình giao nhận hàng hóa nhập khẩu tại doanh nghiệp dựa trên những định hướng phát triển dịch vụ giao nhận hàng hóa nhập khẩu của công ty nhằm nâng cao hiệu quả kinh doanh thu được từ dịch vụ giao nhận hàng hóa nhập khẩu bằng đường biển.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu: Tình hình giao nhận hàng hóa nhập khẩu của công ty Cổ phần Xuất nhập khẩu và Hợp tác đầu tư Giao thông vận tải.

Phạm vi nghiên cứu:

- Về không gian: Công ty Cổ phần Xuất nhập khẩu và Hợp tác đầu tư Giao thông vận tải.
- Về thời gian: Từ năm 2021 – 2023
- Về nội dung: Các lí thuyết về tình hình giao nhận hàng hóa nhập khẩu nguyên container bằng đường biển của doanh nghiệp, bao gồm các chỉ tiêu đánh giá, các nhân tố ảnh hưởng, phân tích thực trạng tình hình và tham khảo ý kiến của chuyên gia từ đó dự báo được tình hình giao nhận hàng hóa nhập khẩu bằng đường biển của doanh nghiệp trong giai đoạn 2024 – 2026.

4. Phương pháp nghiên cứu

Trong quá trình nghiên cứu, em đã thực hiện một số phương pháp đã được học tập để tiến hành phân tích nghiên cứu như sau:

- Phương pháp thu thập, phân tích, thống kê, tổng hợp để cập nhật và xử lí các thông tin về doanh nghiệp như: Lịch sử hình thành và phát triển của công ty, báo cáo đánh giá kết quả hoạt động kinh doanh, phân tích và nghiên cứu nghiệp vụ giao nhận hàng hóa nhập khẩu bằng đường biển.
- Phương pháp quan sát để thu thập thông tin, trình bày những thuận lợi khó khăn của tình hình nghiệp vụ giao nhận hàng hóa nhập khẩu của công ty.
- Phương pháp phỏng vấn để hiểu rõ hơn tình hình, nắm bắt về hoạt động giao nhận và dự đoán tình hình phát triển giai đoạn năm 2024 – 2026.

5. Kết cấu đề tài

Đề tài được chia làm 3 chương:

Chương 1: Cơ sở lí thuyết về phân tích tình hình giao nhận hàng hóa nhập khẩu bằng đường biển.

Chương 2: Phân tích tình hình giao nhận hàng hóa nhập khẩu bằng đường biển tại công ty Cổ phần Xuất nhập khẩu và Hợp tác đầu tư Giao thông vận tải.

Chương 3: Đề xuất giải pháp kiến nghị.

CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÝ THUYẾT VỀ PHÂN TÍCH TÌNH HÌNH GIAO NHẬN HÀNG HÓA NHẬP KHẨU BẰNG ĐƯỜNG BIỂN

1.1. Cơ sở lý luận về dịch vụ giao nhận hàng hóa

1.1.1. Khái niệm về giao nhận

Trong giao nhận có hai thành phần chính đó là dịch vụ giao nhận và người giao nhận. Để định nghĩa được khái niệm của giao nhận thì cần phải làm rõ được khái niệm của cả hai thành phần trong giao nhận. Khái niệm của dịch vụ giao nhận và người giao nhận được định nghĩa như sau:

❖ Dịch vụ giao nhận

Hiện nay hoạt động giao nhận hàng hóa là một dịch vụ rất phổ biến trên thị trường và ngành này đang có xu hướng ngày càng được phát triển, vì vậy có rất nhiều khái niệm về dịch vụ này được đưa ra dựa theo quan điểm và góc nhìn của các nhà kinh tế, cũng như các hiệp hội kinh tế.

Theo "Quy tắc mẫu của Hiệp Hội Giao Nhận Quốc Tế - FIATA (International Federation of Freight Forwarders Associations) về dịch vụ giao nhận", dịch vụ giao nhận là bất kỳ loại dịch vụ nào liên quan đến vận chuyển, gom hàng, lưu hàng, bốc xếp, đóng gói hay phân phối hàng hóa cũng như các dịch vụ tư vấn hay có liên quan đến các dịch vụ trên, kể cả vấn đề hải quan, tài chính, mua bảo hiểm, thanh toán, thu thập chứng từ liên quan đến hàng hóa.

Theo Luật Thương mại Việt Nam (2005, sửa đổi bổ sung 2017, 2019), dịch vụ giao nhận là hành vi thương mại, theo đó người làm dịch vụ giao nhận hàng từ người gửi, tổ chức vận chuyển, lưu kho, lưu bãi, làm các thủ tục giấy tờ và các dịch vụ khác có liên quan để giao hàng cho người nhận theo sự uỷ thác của chủ hàng, của người vận tải hoặc người giao nhận khác.

Tóm lại, về cơ bản giao nhận hàng hóa được hiểu là các hoạt động liên quan đến quá trình chuyên chở, vận chuyển hàng hóa từ người bán đến người mua hay từ quốc gia người bán đến quốc gia của người mua. Trong công đoạn này bao gồm có các hoạt động như: Đóng gói, bao bì, đưa hàng ra cảng, làm thủ tục gửi hàng, thủ tục hải quan, xếp hàng, dỡ hàng, giao hàng cho người nhận, ... những bên nhận ủy thác của chủ hàng hóa để thực hiện các khâu trung gian đó là làm dịch vụ giao nhận. Với Luật Thương mại Việt Nam, quan điểm về dịch vụ giao nhận đã được làm rõ hơn so với định nghĩa của FIATA khi thể hiện dịch vụ giao nhận là bên thứ ba thực hiện theo sự ủy thác của khách hàng là người gửi hoặc người nhận và hưởng thù lao, phù hợp với hình thức kinh doanh của hầu hết các doanh nghiệp làm dịch vụ giao nhận hiện nay tại Việt Nam. Đúng trên phương diện là một công ty làm dịch vụ giao nhận thì khái niệm này hoàn toàn phù hợp.

❖ **Người giao nhận**

Tương tự với khái niệm về giao nhận, thì cũng có rất nhiều định nghĩa về người giao nhận, trong đó có hai định nghĩa cụ thể như sau:

Theo Mục 2.1 và 2.2, Quy tắc mẫu về dịch vụ giao nhận hàng hóa của Hiệp Hội Giao Nhận Quốc Tế - FIATA (2019), "Người giao nhận là người lo toan để hàng hóa được chuyên chở theo hợp đồng ủy thác và hành động vì lợi ích của người ủy thác mà bản thân người giao nhận không phải là người vận tải. Người giao nhận cũng đảm bảo thực hiện mọi công việc liên quan đến hợp đồng nhờ bảo quản, lưu kho, trung chuyển, làm thủ tục hải quan,..." "

Theo Điều 164, Mục 10, Luật Thương mại Việt Nam (2005, sửa đổi bổ sung 2017, 2019): "Người làm dịch vụ giao nhận hàng hóa là thương nhân có giấy chứng nhận kinh doanh dịch vụ giao nhận hàng hóa."

Tóm lại, "Người giao nhận" hay "Người kinh doanh dịch vụ giao nhận" (Forwarder/Freight Forwarder/Forwarding Agent) là bất cứ ai đăng ký dịch vụ kinh doanh giao nhận hàng hóa,

có thể là chủ hàng, chủ tàu, đại lý hàng hóa, công ty xếp dỡ hay kho hàng, người giao nhận chuyên nghiệp,...

1.1.2. Đặc điểm của giao nhận hàng hóa

- Giao nhận hàng hóa bị ảnh hưởng nhiều từ yếu tố bên ngoài

Giao nhận hàng hóa là vận chuyển hàng hóa từ người bán đến người mua thường là hàng hóa xuất nhập khẩu giữa hai bên có sự tham gia của yếu tố quốc tế vì vậy nó chịu nhiều ảnh hưởng từ các yếu tố quốc tế như: Môi trường chính trị, văn hóa, xã hội của các quốc gia, sự khác nhau về chi phí, các quy định yêu cầu về thủ tục, giấy tờ, thông quan hàng hóa, phương tiện vận chuyển hàng hóa, điều kiện tự nhiên, thời tiết. Ngoài ra, nếu việc giao nhận hàng hóa không phải trực tiếp của người chủ hàng thì còn phụ thuộc vào thời gian chuẩn bị hàng hóa của người gửi hàng, thời gian nhận hàng yêu cầu của người nhận hàng,... Chính vì vậy việc giao nhận hàng hóa không thể hoàn toàn tự chủ động được.

- Giao nhận hàng hóa mang tính thời vụ, chịu ảnh hưởng trực tiếp bởi cung cầu xuất nhập khẩu đối với các loại hàng hóa.

Vì giao nhận hàng hóa là hoạt động phục vụ cho quá trình xuất nhập khẩu hàng vì vậy nó phụ thuộc vào nhu cầu xuất nhập khẩu của hàng hóa. Chỉ khi thị trường có nhu cầu xuất khẩu hoặc nhập khẩu hàng thì hoạt động xuất nhập khẩu mới diễn ra mạnh mẽ nhờ vậy kéo theo sự phát triển nhanh chóng cứ, dịch vụ giao nhận hàng hóa quốc tế. Tuy nhiên, xuất nhập khẩu lại mang tính thời vụ vì hoạt động này sẽ chỉ diễn ra mạnh mẽ vào những thời điểm nhất định song lại có những thời điểm đình trệ dẫn đến dịch vụ giao nhận hàng hóa cũng mang tính thời vụ theo.

- Giao nhận hàng hóa phụ thuộc vào cơ sở hạ tầng, công nghệ, kỹ thuật.

Hoạt động giao nhận để tiến hành thuận lợi thì cần có các cơ sở vật chất, công nghệ, kỹ thuật tiên tiến. Khi tiến hành kinh doanh dịch vụ giao nhận quốc tế thì đòi hỏi doanh nghiệp cần phải có các phương tiện chuyên chở, tàu vận chuyển, phương tiện quản lý liên lạc,

phương tiện lưu giữ hàng hóa, cùng với một số phương tiện hỗ trợ phục vụ các hoạt động như gom hàng, bốc xếp, vận chuyển,... Khi cơ sở hạ tầng tốt, kỹ thuật, công nghệ cao thì chất lượng của dịch vụ cũng được nâng cao hơn.

- *Giao nhận hàng hóa phụ thuộc vào nghiệp vụ của người giao nhận.*

Giao nhận hàng hóa đòi hỏi người giao nhận phải có trình độ, kỹ năng, nghiệp vụ thì hoạt động giao nhận hàng hóa mới có thể tiến hành thành công. Khi nắm được quy trình hoạt động giao nhận thì người giao nhận hay công ty kinh doanh dịch vụ giao nhận, có những kỹ năng nghiệp vụ cần thiết thì hoạt động giao nhận mới có thể tiến hành thuận lợi và nhanh chóng.

1.1.3. Phân loại hình thức giao nhận

Dựa vào nhiều khía cạnh khác nhau nên hình thức giao nhận cũng được phân chia thành nhiều loại khác nhau.

Căn cứ vào phương thức vận tải, giao nhận hàng hóa có 5 hình thức như sau:

- *Giao nhận vận chuyển bằng đường sắt, đường bộ*: Là hình thức vận chuyển hàng hóa bằng các phương tiện trên mặt đất và các phương tiện di chuyển trên đường sắt. Các loại hàng hóa vận chuyển bằng hình thức này đa phần là các hàng hóa nội địa hoặc hàng hóa di chuyển từ các khu vực, quốc gia lân cận có sử dụng chung hệ thống đường sắt.
- *Giao nhận vận chuyển bằng đường hàng không*: Là hình thức vận chuyển hàng hóa bằng máy bay. Đa phần các loại hàng hóa vận chuyển bằng hình thức này thường là những loại hàng có giá trị cao như hàng linh kiện điện tử, hàng động vật sống có giá trị cao, hàng hóa có khối lượng nhỏ, thời gian bảo quản ngắn.
- *Giao nhận vận chuyển bằng đường biển*: Là hình thức vận chuyển hàng hóa trên biển bằng các tàu biển, hình thức vận chuyển này là hình thức thông dụng và phổ biến nhất đem lại hiệu quả cao cùng chi phí hợp lý cho nhiều loại hàng hóa vận chuyển hiện nay.

- *Giao nhận vận chuyển bằng đường ống*: Là hình thức vận chuyển hàng hóa thông qua đường ống. Những hàng hóa vận chuyển bằng hình thức này là các loại hàng hóa như xăng, dầu, khí đốt,...
- *Giao nhận vận chuyển đa phương thức*: Là hình thức giao nhận kết hợp giữa nhiều hình thức vận tải tối thiểu hai hình thức vận tải trở lên.

Căn cứ vào phạm vi hoạt động, thì giao nhận có hai hình thức đó là:

- *Giao nhận nội địa* là hình thức vận chuyển hàng hóa trong khu vực nội địa quốc gia, từ tỉnh này qua tỉnh khác, từ vùng này sang vùng khác.
- *Giao nhận quốc tế* là hình thức vận chuyển hàng hóa từ quốc gia này sang quốc gia khác.

1.1.4. Vai trò của giao nhận

Giao nhận hàng hóa đóng vai trò rất quan trọng trong hoạt động xuất nhập khẩu hàng hóa quốc tế. Nhờ có dịch vụ giao nhận mà các công ty xuất nhập khẩu có thể giảm bớt đi rất nhiều công đoạn trong hoạt động thương mại quốc tế, góp phần làm cho hoạt động xuất nhập khẩu trở nên thuận lợi và dễ dàng hơn. Hiện nay, thương mại quốc tế ngày càng phát triển nhu cầu về xuất nhập khẩu hàng hóa ngày càng được tăng cao, do đó mà dịch vụ giao nhận hàng hóa quốc tế thể hiện được rõ ràng hơn vai trò và tầm quan trọng của mình. Cụ thể giao nhận có vai trò như sau:

Đối với doanh nghiệp xuất nhập khẩu:

- Hoạt động giao nhận tạo điều kiện cho hàng hóa lưu thông nhanh chóng, an toàn và tiết kiệm mà không cần có sự tham gia của cả doanh nghiệp xuất khẩu và doanh nghiệp nhập khẩu.
- Hoạt động giao nhận giúp các hàng hóa xuất nhập khẩu cắt giảm bớt chi phí như: chi phí đi lại, chi phí đào tạo nhân công, chi phí cơ hội, ...

Đối với bên chuyên chở:

- Hoạt động giao nhận giúp cho người chuyên chở đẩy nhanh tốc độ quay vòng của phương tiện vận tải tận dụng tối đa và hiệu quả sử dụng của các phương tiện vận tải cũng như các phương tiện hỗ trợ khác.

Đối với người tiêu dùng:

- Hoạt động giao nhận giúp giảm giá thành các mặt hàng xuất nhập khẩu, giảm bớt phần nào nhờ doanh nghiệp xuất nhập khẩu tiết kiệm được chi phí.

Đối với nền kinh tế quốc gia:

- Dịch vụ giao nhận hàng hóa làm đơn giản hóa hoạt động xuất nhập khẩu của các doanh nghiệp trong nước góp phần thúc đẩy nhu cầu giao thương của các doanh nghiệp trong nước ra nước ngoài.

- Thúc đẩy sự phát triển xuất khẩu nông, lâm, ngư nghiệp, sản phẩm công nghiệp ra thị trường quốc tế, và nhập những thiết bị công nghệ hiện đại vào thị trường Việt Nam thúc đẩy sự hội nhập của nền kinh tế quốc gia.

Cùng với sự phát triển về kinh doanh xuất nhập khẩu hàng hóa, dịch vụ giao nhận xuất nhập khẩu ngày càng trở nên quan trọng, số lượng nhân viên thực hiện nghiệp vụ ngày một tăng góp phần thúc đẩy sự lưu thông hàng hóa trong và ngoài nước trở nên dễ dàng hơn. Tuy nhiên giao nhận là một việc làm tương đối phức tạp, đòi hỏi người làm giao nhận phải có kiến thức chuyên môn, sự năng động và nhanh nhẹn. Nếu một nhân viên giao nhận yếu về nghiệp vụ thì có khi giao hàng sẽ bị chậm trễ và dẫn đến nhiều khó khăn như: Lỗi chứng từ, chậm trễ trong hoạt động thông quan hàng hóa làm cho chậm thời gian nhận hàng của doanh nghiệp xuất nhập khẩu. Điều này sẽ làm cho doanh nghiệp thiếu nguyên liệu để sản xuất, không có hàng để bán ra thị trường hoặc phải đóng phí lưu kho, lưu bãi,... Chính vì vậy dịch vụ, nghiệp vụ giao nhận hàng hóa đóng vai trò vô cùng quan trọng trong thúc đẩy hoạt động thương mại quốc tế.

1.2. Dịch vụ giao nhận hàng hóa bằng đường biển

1.2.1. Đặc điểm của dịch vụ giao nhận hàng hóa bằng đường biển

Vận tải hàng hóa bằng đường biển là phương thức vận tải lâu đời, phổ biến nhất, đóng vai trò quan trọng trong vận tải hàng hóa quốc tế. Dù còn nhiều hạn chế như phụ thuộc nhiều vào điều kiện tự nhiên với rủi ro cao và tốc độ vận chuyển chậm nhưng vận chuyển bằng đường biển luôn có những ưu thế nổi trội như là: Các tuyến đường biển hầu hết đều là tuyến đường tự nhiên trên mặt biển, với năng lực vận tải lớn do các tàu biển có sức chứa lớn, thích hợp cho việc vận tải hầu hết mọi loại hàng hóa trong thương mại quốc tế, bên cạnh đó chi phí đầu tư xây dựng các tuyến đường hàng hải và cước phí vận tải thấp hơn nhiều so với các phương thức vận tải khác.

Giao nhận hàng hóa bằng đường biển nói chung hay giao nhận hàng hóa nhập khẩu bằng đường biển nói riêng là hình thức được ưa chuộng nhất thế giới hiện nay. Vì đặc điểm 2/3 diện tích bề mặt trái đất là biển vì vậy hầu như tất cả các quốc gia, khu vực đều có sự tiếp giáp với biển tạo sự thuận lợi giao thương, kết nối giữa các quốc gia. Và phương tiện vận tải đường biển khá lớn phù hợp với khối lượng hàng hóa lớn, có thể vận chuyển trong thời gian dài vì vậy phương thức vận tải này xuất hiện từ rất sớm và được ưa chuộng vì sự tiện dụng. Cụ thể giao nhận hàng hóa đường biển có các ưu điểm như:

- Các tuyến đường biển đa phần đều là đường tự nhiên ngoại trừ các kênh đào, điều này giúp cho các quốc gia không tốn nhiều chi phí đầu tư cho cơ sở hạ tầng đường xá như là đường bộ, đường sắt.
- Đường biển khá rộng lớn vì vậy trong cùng thời điểm có thể vận chuyển nhiều chuyến tàu cả hai chiều, các tuyến tàu có thể vận chuyển liên tục mà không bị ảnh hưởng bởi phương tiện khác.
- Vận chuyển đường biển hạn chế nhiều rủi ro va chạm, đảm bảo được an toàn cho người vận chuyển.